

Skatteministeriet

Nicolai Eigtveds Gade 28

DK 1402 – København K

Sendt elektronisk til [lovgivningogoeconomy@skm.dk](mailto:lovgivningogoeкономи@skm.dk)

Dato: 30 november 2023

Dataetisk Råds høringssvar vedr. lovforslag om ændring af lov om spil

Dataetisk Råd takker for denne høring og bemærker, at rådet i dette høringssvar, alene kommenterer snævert på lovforslagets foreslåede § 46a, der angår en påtænkt ændring vedrørende Spillemyndighedens adgang til at behandle data om spillerne.

Dataetisk Råd anerkender forslagets legitime formål om bl.a. at bekæmpe matchfixing og sikre et ordentligt og reguleret spilmarked i Danmark, der følger med udviklingen hvor en stor del af spilmarkedet i dag i høj grad foregår på internettet. Alligevel er det overordnet set Dataetisk Råds opfattelse, at lovforslaget giver Spillemyndigheden en betænkelig vidtgående adgang til at foretage omfattende behandling af data om spillerne, i nogle tilfælde endda særligt følsomme oplysninger om ludomani og dermed mulige helbredsoplysninger. Den foreslåede hjemmel bør derfor efter rådets opfattelse afvejes nøje i lyset af forslagets dataetiske implikationer.

Myndighedens skridt i en sådan retning bør tages med varsomhed og bygge på tilstrækkeligt nuancerede og velbegrundede overvejelser. Lovforslaget ses imidlertid ikke ledsaget af en dataetisk konsekvensvurdering, som kunne have belyst disse spørgsmål. Forslagets dataetiske implikationer er derfor vanskelige at vurdere på det foreliggende grundlag.

Dataetisk Råd opfordrer på den baggrund Skatteministeriet til at analysere og dokumentere overvejelser om dataetiske spørgsmål ved forslaget, herunder om formålet med databehandlingen mv. kan indfries med mindre indgribende midler. I den forbindelse opfordrer rådet, at der lægges særlig vægt på nedenstående forhold.

1 Bekymrende bred adgang til behandling af personoplysninger

Det fremgår af forslaget, at Spillemyndigheden får adgang til at "behandle indsamlede data, herunder til profilering, samkøring og videregivelse af data". Denne adgang gælder til "de i § 1 fastsatte formål", men også "i forhold til overholdelse af anden lovgivning.", jf. den foreslåede § 46a.

Formuleringen "overholdelse af anden lovgivning" synes at være temmelig upræcis og åben, og bemærkningerne til loven ses ikke at præcisere adgangen væsentligt: "I forhold til overholdelse af anden lovgivning, skal det foreslåede sikre, at information, herunder spildata, kan anvendes til at føre tilsyn med overholdelse af anden lovgivning, hvor Spillemyndigheden er tillagt tilsynskompetence, **såsom** efter hvidvaskloven." (fremhævet med fed her) og videre, at "Bestemmelsen vurderes at stå i rimeligt forhold til de legitime mål, der forfølges, samt respektere **det væsentligste** indhold af retten til databeskyttelse." (fremhævet med fed her).

Dertil kommer, at bemærkningerne angiver, at "Terminologien "indsamlede data" skal fortolkes bredt" og videre, at "Behandlingen af data skal bl.a. bidrage til udarbejdelse af statistik, forskning samt vidensindsamling" og giver tilsynet mulighed for at foretage modellering af enkelte spillere samt grupper af spilleres adfærd.

Databehandlingens dataetiske perspektiver skal navnlig ses i lyset af forslagets påtænkte indførelse af krav om et unikt spillerID, der vil gøre det muligt at identificere specifikke kunder på tværs af platforme, der har tilladelse til at udbyde online spil. Dataetisk Råd bemærker, at dette indebærer identificeringen af alle fysiske personer, der anvender online spilleplatforme, og på den baggrund målrettet tracking af adfærd på tværs af spilleplatforme.

Dataetisk Råd bemærker i den forbindelse, at der er tale om behandling af data, der kan være særligt følsomme. Der er tale om adfærdsdata, herunder data om privatøkonomiske forhold. Ikke mindst vil det være muligt – netop i tråd med det konkrete formål om at bekæmpe ludomani – at udlede oplysninger om fysiske personers mulige ludomani og dermed psykiske helbredstilstand, der sædvanligvis falder under kategorien af de mest beskyttede ifølge databeskyttelsesforordningen.

Det er Dataetisk Råds opfattelse, at indsamling og behandling af data altid skal ske med respekt for privatliv og under beskyttelse af personlige oplysninger. Det bør i den forbindelse altid overvejes og begrundes nøje, hvilke data der er nødvendige, fra hvilke kilder data bør indhentes, og angives hvor følsomme disse data anses for at være. Indhold, omfang og deling af borgernes personlige data bør efter rådets opfattelse begrænses mest muligt og ikke opbevares i længere tid end højst nødvendigt. Disse dataetiske principper kan genfindes i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven (her blandt andet udtryk som principperne om

formålsafgrænsning og dataminimering), men har efter rådets opfattelse almen gyldighed, dvs. at de bør overvejes også ud over den aktuelle regulering.

2 Konsekvensvurdering af dataetiske implikationer

Dataetisk Råd anbefaler generelt, at der i forbindelse med nye lovforslag, som fremsættes i Folketinget, foretages en dataetisk konsekvensvurdering. Sådanne vurderinger sætter fokus på dataetiske værdier og principper som blandt andet retssikkerhed, velfærd, demokrati, værdighed, selvbestemmelse, lighed, gennemsigtighed, sikkerhed og privatliv. Dataetiske konsekvensvurderinger kan således hjælpe med til at bringe fordele, ulemper og utilsigtede konsekvenser ved lovforslag frem i lyset. De kan bidrage til, at Folketingets beslutninger tages på et mere kvalificeret grundlag og er derfor egnede til at øge lovkvaliteten.

Behovet for en dataetisk konsekvensvurdering er konkret indikeret for den foreslåede regulering. Af denne grund anbefaler rådet, at det inden lovforslagets fremsættelse og eventuelle vedtagelse overvejes om og i hvilket omfang principper om dataminimering, opbevaringsbegrænsning og formålsafgrænsning i højere grad kan tænkes ind i de påtænkte rammer for databehandling af spillernes personoplysninger.

Konkret opfordrer Dataetisk Råd til, at den meget brede behandlingsadgang, der er omtalt ovenfor, undergives en dataetisk konsekvensvurdering.

Dataetisk Råd opfordrer desuden til, at det overvejes, om videregivelse af oplysninger kan konkretiseres og begrænses yderligere end blot ved henvisningen til 'tavshedspligt'. Her kan anvendelse af eksempelvis slettefrister, pseudonymisering eller indskrænkning af, til hvem og på hvilke betingelser det vil være muligt at videregive oplysninger, være relevante.

For det tredje foreslår Dataetisk Råd, at det inden Folketingets behandling af lovforslaget overvejes og beskrives, hvordan den påtænkte samkøring og profilering nærmere bestemt forventes at fungere. Samkøring og profilering kan potentielt være nyttige værktøjer til at opspore problematisk adfærd ved brug af spilletjenester. Omvendt er der tale om kraftfulde værktøjer, der ofte gør brug af avanceret maskinlæring for at identificere mønstre og muliggør udledning af andre konklusioner. Herunder bør det overvejes, hvordan systemet kan indrettes med ingen eller et minimum af utilsigtede skævheder (såkaldte bias) i forhold til alder, køn, handicap, etnicitet, religion mv.

Dataetisk Råd kan i forbindelse med ovennævnte henvise til rådets værktøj '[Dataetik – Sådan gør du](#)', der operationaliserer identificeringen og stillingtagen til dataetiske dilemmaer.

3 Afsluttende bemærkninger

Dataetisk Råd noterer sig, at lovforslaget kan ses i lyset af en generel bevægelse imod at forlange, at digital adgang til specifikke tjenester kræver identificering af fysiske personer. Eksempelvis foregår der aktuelt en debat i EU om tiltag, der skal beskytte mindreårige mod uegnet indhold på nettet, som eksempelvis porno mv, ved at kræve aldersverifikation på tjenester, der udbyder porno, ligesom debatten også omfatter adgang til sociale medier for at håndhæve aldersgrænser.

Retten til anonymitet på internettet hænger tæt sammen med grundlæggende demokratiske rettigheder som privatliv, ytringsfrihed, forsamlingsfrihed mv. Der kan være gode grunde til at iværksætte konkrete tiltag, der begrænser sådanne rettigheder i konkrete situationer som dette lovforslag. Grundlæggende set bør de regler, der gælder ved i den fysiske verden, også gælde i den virtuelle verden. Det kan i visse tilfælde kræve en form for adgangsbegrænsning.

Alligevel bemærker rådet, at identitetskontrol på internettet er anderledes end tilsvarende kontrol med fysiske midler af den grund, at kontrol på internettet foregår automatisk ved maskinel kontrol af personlige oplysninger om adfærd – og de data kan potentielt bruges og misbruges i andre sammenhænge. Vi bør efter rådets opfattelse som samfund være opmærksomme på den gradvise indskrænkning af retten til at færdes anonymt på internettet, som tilsvarende indskrænker privatlivssfæren.

Dataetisk Råd står til rådighed såfremt der skulle være spørgsmål eller behov for anden opfølgning.

Med venlig hilsen på vegne af Dataetisk Råd.

Johan Busse

Formand for Dataetisk Råd